

Luxemburg, 26 oktober 2021

Jaarverslag 2020

De tien meestgestelde vragen

1) Wat is de rol van de Europese Rekenkamer met betrekking tot de EU-begroting?

Elk jaar **controleren wij de geconsolideerde EU-rekeningen en geven we een oordeel** over drie zaken: 1) of de rekeningen betrouwbaar zijn, 2) of de inkomsten van de EU overeenkomstig de regels werden ontvangen, en 3) of haar begroting overeenkomstig de regels werd besteed. Deze controles vormen de basis van onze **betrouwbaarheidsverklaring**, die we op grond van artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) over moeten leggen aan het Europees Parlement en de Raad.

In 2020 bedroegen de EU-uitgaven **173,3 miljard EUR**, wat overeenkomt met 1,1 % van het gecombineerde bruto nationaal inkomen van de EU-lidstaten en het VK.

2) Heeft de Europese Rekenkamer de rekeningen over 2020 goedgekeurd?

Ja. Wij hebben de rekeningen over 2020 goedgekeurd als zijnde **betrouwbaar** (een “goedkeurend oordeel” gegeven), zoals wij dat sinds 2007 voor ieder begrotingsjaar hebben gedaan. We concluderen dat de rekeningen over 2020 de financiële situatie van de EU, haar resultaten over het jaar, haar kasstromen en de veranderingen van haar nettoactiva op alle materiële punten getrouw weergeven.

Naast ons oordeel over de rekeningen moeten wij — op basis van ons controlewerk — een oordeel geven over de vraag of de onderliggende verrichtingen overeenkomstig de EU-regels werden gedaan. We constateerden dat de ontvangsten geen fouten van materieel belang vertoonden. Het geschatte foutenpercentage voor betalingen is de afgelopen jaren relatief stabiel gebleven. Het is gedaald van 3,8 % in 2015 naar 3,1 % in 2016 en 2,4 % in 2017. Het is stabiel gebleven sinds 2018, toen het 2,6 % bedroeg. In 2020 bedroeg het geschatte foutenpercentage voor betalingen 2,7 %, hetzelfde als in 2019. Net als in 2019 hebben wij geconcludeerd dat fouten van diepgaande invloed zijn en daarom hebben wij een afkeurend oordeel gegeven (dit wordt hieronder nader toegelicht).

3) Wat houdt het door ons geschatte foutenpercentage in?

Het percentage 2,7 % is onze schatting van het **geldbedrag dat niet had mogen worden betaald** uit de EU-begroting, omdat het volgens ons niet overeenkomstig de EU-regels of specifieke nationale wetgeving in de lidstaten werd uitgegeven.

Typische fouten betreffen onder meer betalingen aan niet in aanmerking komende begunstigden en voor niet-subsidiabele projecten, voor aankopen van diensten en goederen of voor investeringen waarbij de regels voor overheidsopdrachten niet correct werden toegepast.

4) Houdt dit in dat 2,7 % van het EU-geld werd verspild?

Nee. Dat is onjuist omdat er een aanzienlijk verschil bestaat tussen een “fout” en “verspilling”. Bij onze toetsing gaan wij na of het EU-geld overeenkomstig de regels is besteed, of de in rekening gebrachte kosten naar behoren zijn berekend en of er aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden is voldaan. Als aan een van deze vereisten niet is voldaan, noemen wij het een “fout”. Dat is wat het percentage 2,7 % inhoudt.

Sommige fouten hebben te maken met betalingen die niet aan de subsidiabiliteitsvoorwaarden voldeden, maar die geen verspilling inhielden. Zo stelden we vast dat een project voor plattelandsontwikkeling in Kroatië ter ondersteuning van de bosbessenteelt, met inbegrip van de installatie van een irrigatiesysteem, was gefinancierd. Dergelijke investeringen komen alleen in aanmerking voor EU-financiering als ze voldoen aan de in de EU-wetgeving vastgelegde vereisten ter bevordering van het duurzaam gebruik van water. De begunstigde had documenten ingediend waaruit bleek dat een watermeter deel uitmaakte van het project en het betaalorgaan heeft uitgaven in verband met het irrigatiesysteem aanvaard. We constateerden echter dat er geen meter was geïnstalleerd, waardoor de irrigatiecomponent niet in aanmerking kwam voor EU-financiering.

Het is echter heel goed mogelijk dat uitgaven die volkomen wettig en regelmatig zijn toch verspilling inhouden. Een voorbeeld waarover wij in het verleden hebben gerapporteerd, was de aanleg van haveninfrastructuur waarbij onvoldoende rekening werd gehouden met de verwachte vrachtniveaus.

5) Betreffen aangetroffen fouten fraude?

In de overgrote meerderheid van de gevallen beschikken wij niet over aanwijzingen dat dit zo is. Fraude is een opzettelijk misleidende handeling om voordeel te behalen. Hoewel het moeilijk kan zijn fraude vast te stellen aan de hand van standaardcontroleprocedures, brengt onze toetsing elk jaar een aantal gevallen van vermoedelijke fraude aan het licht.

In 2020 rapporteerden we 6 gevallen van vermoedelijke fraude die wij in de 838 door ons gecontroleerde verrichtingen hadden aangetroffen. We hebben deze gevallen gemeld aan OLAF, het Europees Bureau voor fraudebestrijding, dat onderzoek doet en hieraan voor zover nodig follow-up geeft in samenwerking met de autoriteiten van de lidstaten.

6) Is het financieel beheer in de EU aan het verslechteren?

Het geschatte foutenpercentage voor uitgaven met betrekking tot het laatste meerjarig financieel kader vertoonde een **algehele verbetering**: van 4,4 % in 2014 tot een stabiel niveau van bijna 2,7 % in de afgelopen drie jaar.

Materiële fouten blijven echter typerend voor uitgaven met een hoog risico (met name uitgaven in het kader van vergoedingen). Het aandeel van dit soort uitgaven is in de begroting 2020 gestegen tot 59 %. Wij schatten het foutenpercentage voor uitgaven met een hoog risico op 4,0 %. Net als in het voorgaande jaar concluderen wij dat **fouten van diepgaande invloed** zijn en daarom hebben wij een **afkeurend oordeel over de uitgaven** gegeven.

7) Wat is de betekenis van “fouten van diepgaande invloed” en “uitgaven met een hoog risico”?

Bij meer dan de helft van de EU-uitgaven in 2020 werd het risico als hoog aangemerkt. Hoewel we het foutenpercentage voor de totale uitgaven op 2,7 % schatten, stijgt het percentage tot bijna 4,0 % indien wij de uitgaven met een hoog risico afzonderlijk onderzoeken. Vanwege het aanzienlijke gewicht van deze uitgavensoort als aandeel van de totale uitgaven (59 %) zijn wij van mening dat fouten van diepgaande invloed zijn, met andere woorden, dat zij aanwezig zijn in de gehele gecontroleerde populatie of een **significant deel** daarvan.

Uitgaven met een hoog risico betreffen voornamelijk de **vergoeding door de EU** van subsidiabele kosten voor subsidiabele activiteiten (in het kader van complexe regels). Vergoeding vindt bijvoorbeeld plaats voor onderzoeksprojecten (in het kader van uitgaven voor “Concurrentievermogen”), investeringen in regionale en plattelandsontwikkeling (in het kader van “Cohesie” en “Natuurlijke hulpbronnen”) en ontwikkelingshulpprojecten (in het kader van “Europa als wereldspeler”). Dit jaar is het aandeel van deze uitgavensoort gestegen tot 59 %, grotendeels als gevolg van een verdere stijging van de uitgaven voor “Cohesie” (20 miljard EUR).

Uitgaven met een lager risico betreffen **op rechten gebaseerde betalingen**, die worden gedaan aan begunstigen die aan bepaalde (minder complexe) voorwaarden voldoen. Dergelijke betalingen omvatten bijvoorbeeld rechtstreekse steun voor landbouwers (in het kader van “Natuurlijke hulpbronnen”), beurzen voor studenten en onderzoekers (in het kader van “Concurrentievermogen”), en de salarissen en pensioenen van EU-personeel (in het kader van “Administratie”).

8) Wat is een “goedkeurend/afkeurend oordeel” en een “oordeel met beperking”?

Een “**goedkeurend**” oordeel betekent dat de cijfers een getrouw beeld geven en in overeenstemming zijn met de regels voor financiële verslaglegging en financieel beheer.

Een oordeel “**met beperking**” houdt in dat de auditors geen goedkeurend oordeel kunnen afgeven, maar dat de vastgestelde problemen geen diepgaande invloed hebben.

Een “**afkeurend**” oordeel duidt op wijdverbreide problemen.

9) Wat is een “materieel” foutenpercentage?

Deze controleterm duidt op **het niveau waarboven fouten worden geacht significante gevolgen te hebben**. Een materieel foutenpercentage is een foutenpercentage waardoor de besluitvorming door de beoogde gebruikers van een controleverslag waarschijnlijk wordt

beïnvloed. Zowel wijzelf als de Europese Commissie hanteren een **drempel van 2 %** om het materieel belang vast te stellen.

10) Waarom wijst het jaarverslag op risico's in verband met het COVID-19-steunpakket?

De COVID-19-pandemie zal een enorme impact hebben op de financiën van de EU: voor de financiële periode 2021-2027 zal de gecombineerde toewijzing van financiering uit het instrument NextGenerationEU (NGEU) en het meerjarig financieel kader (MFK) 1 824 miljard EUR bedragen, **bijna tweemaal het bedrag van de uitgaven** in de vorige MFK-periode.

Tegelijkertijd is de absorptie van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESI-fondsen) door de lidstaten nog steeds trager verlopen dan gepland. Eind 2020, het laatste jaar van de huidige zevenjarenbegroting, was slechts 55 % van de overeengekomen EU-financiering voor de periode 2014-2020 uitbetaald. Dit heeft geleid tot **niet-afgewikkelde vastleggingen** die eind 2020 opliepen tot 303,2 miljard EUR (waarvan 209 miljard EUR afkomstig was uit de ESI-fondsen), bijna het equivalent van twee jaarlijkse begrotingen.

Met het oog hierop wijzen de auditors op het risico van een vertraagde start van de uitvoering van fondsen onder gedeeld beheer in de financiële periode 2021-2027. In deze context en op basis van bewijsmateriaal uit voorgaande perioden waarschuwen zij ook voor uitdagingen in verband met zowel problemen inzake de wettigheid als een goed financieel beheer van de middelen.

Het Jaarverslag 2020 van de ERK is in 23 EU-talen beschikbaar op www.eca.europa.eu